

Warszawa, 7 grudnia 2020 r.

2020/MPL-31

**Szanowny Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący Senackiej
Komisji Ustawodawczej**

Szanowny Panie Przewodniczący,

Bardzo dziękuję za przesłanie do Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka projektu ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Stanu (druk senacki nr 224). Omawiany projekt zawiera regulacje dotyczącą trybu ustalania regulaminu czynności Trybunału Stanu.

Obecny stan prawny przewiduje, że regulamin czynności Trybunału Stanu nadaje Sejm. Rozwiązanie to nie licuje z obecnym porządkiem konstytucyjnym niejako podporządkowując Trybunał Stanu działalności Sejmu RP.

W ocenie HFPC, zaproponowane rozwiązania jedynie w części wychodzi naprzeciw konstytucyjnym wymogom z tym związanym. Przewiduje bowiem, że to sam Trybunał Stanu uchwali regulamin czynności Trybunału Stanu. O ile zmianę organu wydającego regulamin należy uznać za pożądaną, refleksji projektodawcy powinna być poddana również kwestia materii, która mogłaby być regulowana takim aktem prawa wewnętrznego. Użycie słów „regulamin czynności” sugeruje bowiem, że regulamin ten nie będzie zawierał jedynie przepisów dotyczących wewnętrznej organizacji Trybunału Stanu, lecz również przepisy o charakterze proceduralnym bezpośrednio rzutujące na prawa uczestników postępowania przed Trybunałem Stanu. Lektura obecnego regulaminu Trybunału Stanu sugeruje, że pod pojęciem tym rozumieć można chociażby zasady wyznaczania składów sędziowskich, w tym sędziów sprawozdawców, a więc kluczowe elementy prawa jednostki do sądu ustanowionego zgodnie z ustawą.

W ocenie HFPC, dużo lepszym rozwiązaniem byłoby przyjęcie regulacji pozwalającej Trybunałowi na samodzielne przyjęcie „regulaminu Trybunału Stanu” wraz z ustawowym wskazaniem materii, która mogłaby być regulowana takim aktem prawa wewnętrznego. Wzorcem dla tej regulacji mógłby być art. 15 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym¹, wyznaczający zakres materii regulowanej regulaminem

¹ Ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2393).

wewnętrznym, a także sposób jego promulgacji. Również ta ostatnia kwestia winna znaleźć stosowne odzwierciedlenie w przepisach ustawy o Trybunale Stanu, wymuszając ogłoszenie przyjętego przez Trybunał Stanu regulaminu w stosownym dzienniku urzędowym.

Z wyrazami szacunku

Piotr Kładoczny
Sekretarz Zarządu
[podpisano elektronicznie]